

Waterhuishouding van het Korenburgerveen

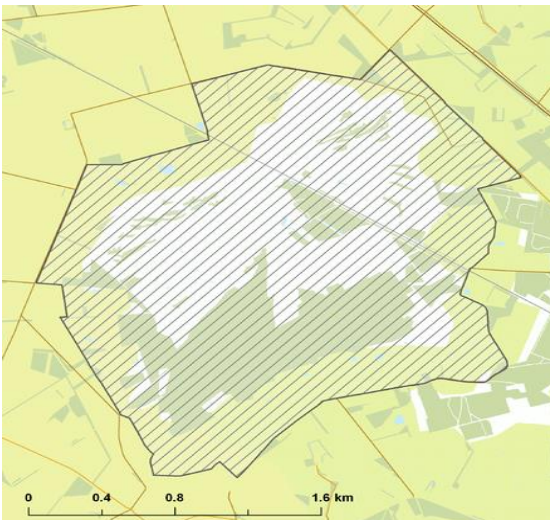
Benjamin Wagener

Onderzoeksvraag

Wat zijn de belangrijkste aspecten van de waterhuishouding van het Korenburgerveen?

Gebiedsbeschrijving

Het Korenburgerveen is een natuurreservaat in de buurt van Winterswijk. Het natura-2000 gebied is grotendeels in handen van Natuurmonumenten en vormt samen een geheel met het Vragender veen, het Meddosche veen en het Corlesche veen. Het gebied is ongeveer 490 hectare groot en kenmerkt zich door zijn bijzondere natuur als: hoogveenbossen, galigaanmoerassen en blauwgraslanden⁽¹⁾. Het gebied is een zogenaamd komhoogveen, ontstaan in een lager gelegen stuk en slechte **afvoer**. Deze laagte werd gevoed met basenrijk **kwel** waardoor veen is ontstaan⁽²⁾. Ondanks de turfwinning heeft het Korenburgerveen een van de kansrijkste hoogveenrestanten van Nederland.

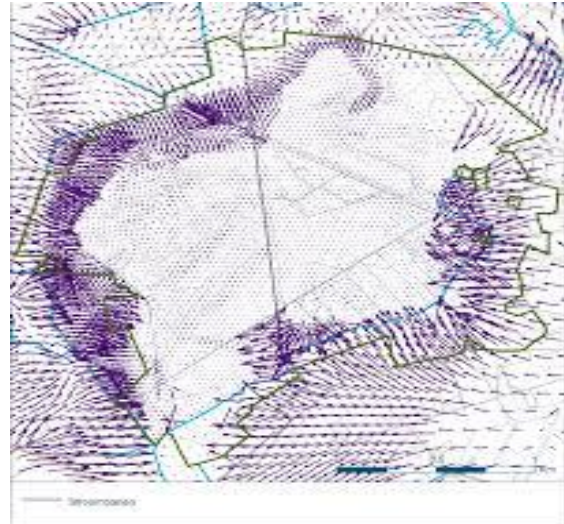
Figuur 1: Kaart Korenburgerveen, gelegen ten Noordwesten van Winterswijk⁽³⁾.

Resultaten

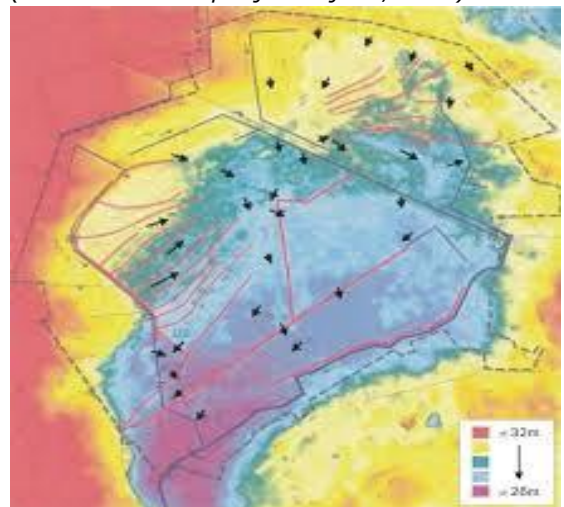
Het korenburgerveen is gelegen op de westflank van een smeltwatergeul (ontstaan in het Saaliën)⁽⁴⁾.

Neerslag stroomt oppervlakkig via greppels naar de in de buurt liggende beken. Via dit systeem komt het **grondwater** met enige vertraging in een diepe smeltwatergeul. Het Korenburgerveen is ontstaan in een lager gelegen stuk met slechte afvoer. Hier ontstond **depressieberg** wat later de oorsprong van de Schaarsbeek is geworden. Door het korenburgerveen lopen enkele dekzandruggen. Door de dekzandruggen is de kwelinvloed sterker. Er ontstaan lokale grondwaterstromen (figuur 2). Dit kan leiden tot het opstuwten van diep, basenrijk grondwater. Ook zijn door de dekzandruggen enkele plassen ontstaan. Op plekken aan de oost- en zuidkant van het Korenburgerveen vindt aanvoer van basenrijk kwel plaats. Op verschillende plekken in het veen stroomt landbouwwater het gebied in. Dit water wordt door middel van geul in het veen, en een spoorloot afgevoerd (figuur 3). Op twee punten stroomt het grondwater in banen naar het zuiden. De banen komen samen in het centrum van het gebied

waarna ze afstromen met de Schaarsbeek. Je zou kunnen zeggen dat dit de natuurlijke afwatering van het gebied is. Op veel plekken in het Corlesche, Vragender, Meddosche en Korenburgerveen zijn nog dikke veenlagen te vinden. Deze enkele decimeters dikke laag, waarop regenwater stagneert, zorgt voor een stabiele waterstand en voor de vorming van hoogveen.

Figuur 2: Stroombanen grondwater in huidige situatie (Bron: Waterschap Rijn en IJssel, 2010)⁽⁵⁾.

Figuur 3: Hoogteligging en oppervlakkige stroming van water in de uitgangssituatie⁽⁶⁾.

Conclusie

Al met al vinden er veel hydrologische processen plaats in het Korenburgerveen. De dekzandruggen die door het veen lopen spelen een belangrijke rol bij het ontstaan van grondwaterstromen en verschillende plassen. Op meerdere plekken in het zuiden en oosten van het gebied vindt aanvoer van basenrijk kwelwater plaats waardoor bijzondere natuur ontstaat. Neerslag wordt grotendeels oppervlakkig afgevoerd via greppels die naar beken lopen. Ook vindt er enigszins natuurlijke afwatering plaats via de Schaarsbeek die zijn oorsprong heeft in het midden van het Korenburgerveen.

Referenties

^[1] Ontwerp beheerplan, Natura 2000, 61-Korenburgerveen.

Provincie Gelderland in samenwerking met Tauw, Natuurbalans - Limes Divergens, B-Ware, Stichting Bargerveen en KWR Watercycle Research Institute.

^[2]http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/gebieden/061/N2K_061_DB%20H%20Korenburgerveen%202014.pdf

^[3]https://www.google.nl/search?q=KORENBURGERVEEN&espv=2&biw=1517&bih=741&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjLv6bB0MLKAhVCeg8KHdXODw4Q_AUIBygC&dpr=0.9#

^[4]PAS gebiedsanalyse 061 Korenburgerveen 150407, KWR Watercycle Research Institute: Edu Dorland Provincie Gelderland: Joke Pinggen, Jeroen Kusters, Robbert Wolf

^[5]https://www.google.nl/search?q=schaarsbeek+korenburgerveen&espv=2&biw=1517&bih=741&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiv2qG428LKAhXELQ8KHQsyDv8Q_AUIBygC&dpr=0.9#imgrc=45U-9Naqt7K9eM%3A

^[6]https://www.google.nl/search?q=schaarsbeek+korenburgerveen&espv=2&biw=1517&bih=741&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiv2qG428LKAhXELQ8KHQsyDv8Q_AUIBygC&dpr=0.9#imgrc=urPs6J_0Bd3NcM%3A